

EESTI NSV HARJU RAJOOINI
TOORAHVA SAADIKUTE NÕUKOGU TÄITEVKOMITEE

OTSUS

a. 25. oktoobril 1963 a. Nr. 205

Tallinn

Riikliku looduskaitse alla kuuluvate Harju rajoonis asuvate kohaliku tähtsusega objektide kinnitamisest.

Looduslikult kaunite kohtade, parkide, põliste puude, rändrahnude ja teiste kaitset väärivate looduslike objektide säilitamiseks kooskõlas Eesti NSV Ülemnõukogu 7. juuni 1957. a. seadusega "Eesti NSV looduse kaitsest" ning Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi otsusega 28. juulist 1962. a., Harju Rajooni TSN Täitevkomitee

o t s u s t a b :

1. Võtta riikliku looduskaitse alla Harju rajoonis kohaliku tähtsust omavad objektid vastavalt lisale nr. 1

2. Avaldada otsuse lisana nr. 2 riikliku looduskaitse alla võetud vabariikliku tähtsusega objektide nimekiri ja lisana nr. 3 riikliku looduskaitse alla võetud vabariikliku ja kohaliku tähtsusega looduse üksikobjektide kaitse korraldamise eeskirjad, mis on kinnitatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu Metsamajanduse ja Looduskaitse Peavalitsuse juhataja käskkirjega nr. 80, 29. aprillist 1963. a.

3. Kohustada kolhooside, sovhooside, asutuste ja ettevõtete juhtkonda, kelle maavalduse piires asuvad riikliku kaitse alla võetud objektid;

a) määrama igale objektile selle kaitse ja hooldamise eest vastutav töötaja;

b) puisteed, pargid, ja maastikulised objektid hoidma korras ja puhastama kuivanud puudest, okstest ja prahist igal kevadel hiljemalt esimeseks maiks.

4. Massürituste läbiviimine riikliku kaitse alla võetud maastiku üksikelementide ja parkide piires tuleb kooskõlastada rajooni TSN täitevkomitee looduskaitse komisjoniga.

Ürituste korraldajatel tuleb ürituste läbiviimise käigus rikutud ja prahistatud kohad korrastada kolme päeva jooksul pärast ürituste toimumist.

5. Looduskaitse objektide ning looduskaitsealaste eeskirjade rikkumise juhtudest informeerida viivitamatult rajooni TSN täitevkomitee looduskaitse komisjoni.

6. Teha teatavaks, et ametiisikuid ja kodanikke, kes on süüdi looduskaitse eeskirjade rikkumises, kaitse all olevate looduslike objektide rikkumises või hävitamises karistatakse Eesti NSV Ministrite Nõukogu 1963. a. 12. jaanuari määruse nr. 9 alusel administratiivkorras rahatrahviga järgmises ulatuses: ametiisikuid kuni 50 rublaga, kodanikke kuni 10 rublaga.

KOOPIA

Järevalve selle määruse täitmisest panna Harju Rajooni TSN Täitevkomitee Miilitsaosakonnale ja looduskaitse komisjonile, kes esitavad materjalid administratiivkomisjonile.

7. Teha ülesandeks Tallinna Teede Valitsuselt tähistada teeviitadega rajooni TSN Täitevkomitee looduskaitse komisjoni nimekirja alusel vaatamisväärsamad objektid hiljemalt 1964.a. 1. maiks.

8. Käesolev otsus avaldada ajalehes " Harju Elu "

E. Tint

/E.Tint/
Harju Rajooni TSN Täitevkomitee
esimehe asetäitja

H. Raus

/ H.Raus/
Harju Rajooni TSN Täitevkomitee
sekretär

KOOPIA OIGe
Alus: Harju MA
Fond 444
Nimistu 1
Säilik 898
Leht 10
Arhivaar *M. Mäkelä*
" 07. november " 2001.

L i s a n r. 1

Harju Rajooni TSN Täitevkomitee
otsusele nr. 205, 25. oktoobrist 1963. a.

Riikliku looduskaitse alla kuuluvate Harju rajoonis
asuvate kohaliku tähtsusega objektide loetelu.

Anija külanõukogu

1. Gabrieli pooläär maulidega. maa-ala Soodla jõe suubumise
kohal Jägala jõkke.
Maavaldaja: Anija kolhoos
Usaldusmees: Erik Soans
2. Tamm Priske metsniku perest 50 m põhja pool. Hargneb maa-
pinnal neljaharuliseks I ü. = 2,46 m, II ü. = 3,10 m III
ü. = 2,70 m, IV ü. = 2,70 m; k. 21 m; krooni laius = 21 m
Maavaldaja: Tallinna Metsamajand.
Usaldusmees; Erik Soans
3. Dendraarium Kehra ristteelt 1 km Aegviidu poole tee lõuna-
poolisel serval Tuha pere juures.
Maavaldaja: Kehra sovhoos
Usaldusmees; Erik Soans

Harku külanõukogu

1. Rannamõisa park.
Maavaldaja: Rannamõisa Invaliididekodu ja mets-
kond nr. 241
Usaldusmees: Elviine Fomina
2. Väana park
Maavaldaja: Väana 8-kl. Kool ja Väana Metskond
Usaldusmees; Agnes Rei
3. Muraste park
Maavaldaja: Muraste Lastekodu
Usaldusmees: Elviine Fomina
4. Viti park
Maavaldaja: Väana Invaliididekodu
Usaldusmees: Elviine Fomina

Jõelähtme külanõukogu

1. Ülgase paekallas koos tammedega " Nõukogude Armee "kolhoosi
keskusest mere poole.
Maavaldaja "Nõukogude Armee" kolhoos
Usaldusmees; Elfriede Suits
2. Kostivere park
Maavaldaja: Kostivere sovhoos
Usaldusmees; Elfriede Suits
3. Maardu park
Maavaldaja: Kalinini-nimeline kolhoos
Usaldusmees: Elfriede Suits

4. Ruu tammed 3 tk. Ruu külas Ruti pere õues. I ü. = 3,8 m, k. = 15 m; II ü. = 2,8 m, k. = 17 m; III ü. = 2,15 m, k. = 13 m
Maavaldaja: Kostivere sovhoos
Usaldusmees: Evald Rõmmel

5. Kastan Ruu küla Nõmme pere õues. Ü. = 2,70 m, k. = 12 m
Maavaldaja: Kostivere sovhoos
Usaldusmees: Evald Rõmmel

Keila linn

1. Keila park

Maavaldaja: Keila linn
Usaldusmees: Mihkel Adra

2. Keila männik

Maavaldaja: Keila linn
Usaldusmees: Hugo Vanda

3. Orjakivi Keila pargis

Maavaldaja: Keila linn
Usaldusmees: Mihkel Adra

Keila külanõukogu

1. Kumna park

Maavaldaja: Keila sovhoos
Usaldusmees: Mihkel Adra

2. Valingu tammik . Valingu raudteejaama juures.

Maavaldaja: Keila sovhoos
Usaldusmees: Hanno Kübard

3. Kärba kadakad 11 tk 0,3 ha maa-alal, Keila k/n Tuula küla Kärba pere juures
ü. = 0,37 - 0,68 m
k. = 3 - 5 m

Maavaldaja: Tuula kolhoos
Usaldusmees: Salme Märka

Klooga külanõukogu

1. Põllküla park

Maavaldaja: Kloostri Metskond
Usaldusmees: Laine Sillamaa

2. Lohusalu tammed 2 tk Lohusalu Algkooli lähedal.
I ü. = 3,55 m, k. = 12 m
II ü. = 4,70 m, k. = 12 m

Maavaldaja: Kalurikolhoos "Nord"
Usaldusmees: Aino Klesment

3. Tüرنpuu park . 3 hektarilisel maa-alal
Maavaldaja: " Töötuse " kolhoos
Usaldusmees: A. Laurik

KOOSTEADAJA

Alus: Harju MA

Fond

Nimistu

Säilik

Leht

Arhiiv

2007

- 3 -

Kose külanõukogu

1. Nirgu rändrahn Voose külas Jägala jões umbes 2,5 km
Külvandu metsavahi poole viiva tee ääres
8 x 5 x 2 m
ü. = 19 m
Maavaldaja: Alavere sovhoos
Usaldusmees: Ralf Maasikamäe
2. Kruusia-ugu rändrahnud Kehra-Kose maanteest umbes
200 m idas, Pikvalt 0,5 km Alavere poolt
I ü. = 17,5 m
II ü. = 12,6 m
Maavaldaja: Pikva kolhoos
Usaldusmees: Ralf Maasikamäe
3. Ülejõe rändrahnud Jõedäre külas Jägala jões Pikva-Vetla
vahemikus Pikvalt 5 km
I ü. = 13 x m, k = 3,8 m
II ü. = 12 m, k = 2,8 m
Maavaldaja: Rooküla Metsakond
Usaldusmees: Viktor Lehestik
4. Tagasauna määnd Vetla-Voose tee ääres Tagasauna pere
juures, ü. = 2,21 m, k. = 25 m.
Maavaldaja: Alavere sovhoos
Usaldusmees: Ralf Maasikamäe
5. Alavere park
Maavaldaja: Alavere sovhoos
Usaldusmees: Viktor Lehestik
6. Pikva park
Maavaldaja: Pikva kolhoos ja Pikva Algkool
Usaldusmees: Viktor Lehestik
7. Paunküla park koos alleega
Maavaldaja: Paunküla Invaliididekoodu
Usaldusmees: Luule Org

Kuivajõe külanõukogu

1. Siniallikad ja nende ümbruses asuv Tammiku m/k.Saula v/k.
kv.nr. 77.
Maavaldaja: Tammiku Metsakond
Usaldusmees: Hermann Lipp
2. Kaskede puiestee Kose-Uuemõisa ja Kolu vahelise maantee
ääres.
Maavaldaja: Lauristini-nim. kolhoos/seotud
1905.a.sündmus-
Usaldusmees: Hermann Lipp tega/
3. Kõlli-Tooja tamm Koondise " Eesti Põllumajandustehnika"
Kose rajooni osakonna maa-alal. ü. = 3 m, k = 12 m.
Maavaldaja: Koondis " Eesti Põllumajandustehni-
ka" Kose rajooni osakond
Usaldusmees: Hermann Lipp

KOOPIA

- 4. Kose-Uuemõisa park Pirita jõe, Kuivajõe ja Kolu maantee vahelisel maa-alal.
Maavaldaja: Kosejõe Briinternaatkool
Usaldusmees: Hermann Lipp
- 5. Kuivajõe säng(karstiala) suubumiskohast Pirita jõkke kuni maa alla mineku kohani Kuivajõe silla lähedal Kuie külas.
Maa-valdaja: Lauristini-nim.kolhoos
Usaldusmees: Hermann Lipp
- 6. Pärnad 7 tk. (hiis) Kurena küla 7 Hiie pere juures
Maavaldaja: Lauristini-nimeline kolhoos
Usaldusmees: Andres Linström
- 7. Oru Tammik Tammiku Metskonna juures kv 143
Maavaldaja: Tammiku metskond
Usaldusmees: Andres Linström
- 8. Tuhala pargi lähedal asuva endise puukooli maa-ala
Maavaldaja: " Sotsialismi Tee" kolhoos
Usaldusmees: Andres Linström
- 9. Pärnad 2 tk., Tuhala 8-kl. Kooli juures asuvas orus.
ü. = 4,10 m, 1,70 m; k. = 13 m.
Maavaldaja: " Sotsialismi Tee " kolhoos
Usaldusmees: Andres Linström

Kurtna külanõukogu

- 1. Valged kuused Saku Õlletehase lasteaia aias
Maavaldaja: Saku Õlletehas
Usaldusmees: Karl Veber
- 2. Kaks kadakat Maidla kolhoosi territooriumil
Maavaldaja: Maidla kolhoos
Usaldusmees: A. Sildver

Kuusalu külanõukogu

- 1. Lauritsa kivi vana Narva maantee ja Leningradi maantee vahel 200 m soolinnusest lõuna poole.
Maavaldaja: Kuusalu kolhoos
Usaldusmees: Endel Vahermaa
- 2. Nelja kuninga kivi Narva mnt. lõunapoolsel kaldal kruusa-
augus 20 m teest, Kuusalu bussipeatusest 1 km läände; kivil
on neli suurt sügavat rombikujulist risti.
Maavaldaja: Kuusalu kolhoos
Usaldusmees: Endel Vahermaa

KOOPIA OIGE

Alus: Harju MA *414*
 Fond .....
 Nimistu .....
 Saitik .....
 Leht .....
 Arhivaar *Mikk*
 "aj." *2001*

KOOPIA

- 5 -

3. Kalevi kivi Leningradi maanteest 3,5 km Tülivere kohal
pääkaldal 3 m kaldast
ü. = 13,6 m, k = 3,4 m
Maavaldaja: Kuusalu kolhoos
Usaldusmees: Öie Toomvap
4. Kiiu park Kiiu bussipeatusest põhja suunas 2 ha suurusel maa-alal.
Maavaldaja: Tallinna Peode Valitsus
Usaldusmees: Endel Vahermaa
5. Kordijani tamm Kuusalu asulast 1 km läänes võra läbimõõt 50 m
ü. = 3 m
k. = 10 m
Maavaldaja: Kuusalu Remonditehas
Usaldusmees: Endel Vahermaa
6. Põlispuud Kuusalu kiriku ümbruses
Maavaldaja: Kuusalu külanõukogu
Usaldusmees: Endel Vahermaa
7. Mänd Kuusalu Remonditehasest 50 m põhja suunas Omapärase võraga, meetri kõrgusest hargnevad 7 haru.
ü. = 2,35 m
k. = 11 m
Maavaldaja: Kuusalu Remonditehas
Usaldusmees: Endel Vahermaa
8. Kaks mändi Kuusalu asulas surnuaiast 50 m lõunas, pärinevad Põhjasõja ajast.
I ü. = 1,85 m, k. = 8 m
II ü. = 1,95 m, k. = 6 m.
Maavaldaja: Kuusalu külanõukogu
Usaldusmees: Endel Vahermaa
9. Kodasoo park koos alleega
Maavaldaja: Kodasoo 8-kl. Kool ja Kingissepa-nim. kolhoos
Usaldusmees: Heljo Liivik
10. Rändrahn kolme ohvrilohuga Tepi pere lähedal Saunja külas
k. = 1,5 m,
ü. = 15 m
Maavaldaja: Kingissepa-nim. kolhoos
Usaldusmees: Heljo Liivik
11. Kangrukivi kolme ohvrilohuga Saunja külas Tõnu pere lähedal.
Maavaldaja: Kingissepa-nim. kolhoos
Usaldusmees: Heljo Liivik

KOOPIA OIGE

Alus: Harju MA

Fond *414*
 Nimistu .....
 Säilik *1998*
 Leht *15*

Arhivaar *M. M. M.*

1998 *2001*

- 12. Kolmteist pärna Saunja hüdrojõujaama lähedal
 ü.= kuni 1,60 m
 k.= kuni 20 m
 Maavaldaja: Kingissepa-nim.kolhoos
 Usaldusmees: Lembit Tõnsau
- 13. Neli Ubari tamm Kaberla külas Ubari metsniku maja õues
 I ü.= 2,55 m, k.= 13,5 m
 II ü.= 2,26 m., k.= 13 m.
 III ü.= 2,25 m, k.= 15 m
 IV ü.= 2,43 m, k.= 14 m
 Maavaldaja: Kuusalu Metskond
 Usaldusmees: Lembit Tõnsau
- 14. Rändrahn " Augu Suurkivi" Haapse küla rannas Kaberneeme-
 Valkla teest 30-m põhja poole
 9 x 6 x 6,60 m
 ü.= 26,30 m.
 Maavaldaja: kalurikolhoos " Sõp-rus "
 Usaldusmees: Lembit Tõnsau
- 15. Haavamäe kadakad Saunja külas Haavamäe pere juures
 Saunja metsandiku kv. 40-est lääne pool 300 m Jägala jõest
 I ü.= 0,72 m, k.= 7 m
 II ü.= 0,63 m, k.= 6 m
 III ü.= 0,47 m, k.= 6 m
 IV ü.= 0,44 m, k.= 6 m
 V ü.= 0,44 m, k.= 6 m
 Maavaldaja: Kingissepa-nim.kolhoos
 Usaldusmees: Lembit Tõnsau
- 16. Tsitre kallas Uuri külast kuni Tsitre ni ja Muuksi kü-
 last Loo asulani (tammik koos paekaldaga ja paljandi-
 tega)
 Maavaldajad: Kolga ja " Loo " kolhoosid
 Usaldusmees: Arno Leppnurm
- 17. Kolga park
 Maavaldaja: Tallinna Linna Heakorratrusti
 Kolga Puukool
 Usaldusmees: Asta Muru
- 18. Samuli tammed (kõrgendikul). Andineeme külas Samuli
 pere juures
 I ü.= 4 m, k.= 12 m
 II ü.= 3,60 m., k.= 16 m
 III ü.= 4,60 m, k.= 18 m
 Maavaldaja: " Loo " kolhoos
 Usaldusmees: Arno Leppnurm
- 19. Pulga tamm Kabala külas Pulga pere õuel oja kaldal
 Leningradi maanteest 100 m põhja poole
 ü.= 2,73 m, k.= 13,60 m.
 Maavaldaja: Kolga kolhoos
 Usaldusmees: Ester Tammets

- 20. Hiie mets Kahala järve idakaldal
Maavaldaja: Kolga kolhoos
Usaldusmees: Asta Muru
- 21. Tsitre park
Maavaldaja: Loo kolhoos
Usaldusmees: Arno Leppnurm

Loksa külanõukogu

- 1. Kaks mändi Koobaste mäel Kolgakülas, "Majaka" kolhoosi kontorist 80 ja loo m ida poole, Kolgakülast Valgejõele viiva tee ääres
I ü. = 2,23 m, k. = 13 m
II ü. = 2,10 m, k. = 10 m
Maavaldaja: "Majaka" kolhoos
Usaldusmees: Evi Klaus
- 2. Leht- ja okespuuallee Kolgakülas "Majaka" kolhoosi kontori juures, pikkus 750 m
Maavaldaja: "Majaka" kolhoos
Usaldusmees: Evi Klaus
- 3. Pähkneeme männik Pärisepa külas
Maavaldaja: kalurikolhoos "Võidu Tee"
Usaldusmees: Edgar Lillhein
- 4. Sääre tamm Viinistu külas Sääre koplis umbes 80 m Viinistu teest läände
ü. = 3m, k. = 12 m
Maavaldaja: kalurikolhoos "Võidu Tee"
Usaldusmees: Edgar Lillhein
- 5. Rändrahn "Kuhjakivi" Viinistu külas Matsu koplis 5,9x5,1x4,2 m
ü. = 15,3 m.
Maavaldaja: kalurikolhoos "Võidu Tee"
Usaldusmees: Edgar Lillhein
- 6. Pärn Mohni saarel tuletornist loo m idas
Usaldusmees: Edgar Lillhein
- 7. Suurekõrve kadakad Suurekõrve k. Tihualuse ja Tubademetsa vahelise tee ääres.
Ümbermõõdud: 64, 82 ja 66 cm
kõrgused: 8 m, 6 m ja 7 m.
Maavaldaja: "Majaka" kolhoos
Usaldusmees: Arno Leppnurm
- 8. Jalakas Vihasoo külas Risti tee ääres
ü. = 3,5 m, k. = 14 m
Maavaldaja: "Murrangu" kolhoos
Usaldusmees: Angela Murumägi

KOPIA OIGE
 Alus Harju MA
 Fond 1114
 Nimistu 1
 Saalik 1998
 Leht 17
 Arhivar .....
 "07. korras" 2001

9. Rändrahn "Majakivi" Kolga metsk.kv. 17 litera 18
 7,5 x 9 x 13 m
 ü. = 36 m

Maavaldaja: Kolga metskond
 Usaldusmees: Arno Leppnurm

10. Pärlijõe org

Maavaldaja: Kõnnu kolhoos ja Kolga metskond
 Usaldusmees: K. Repson

Nabala külanõukogu

1. Kurna park

Maavaldaja: Sommerlingi-nim. sovhoos
 Usaldusmees: August Kuusik

2. Pärn" Mäe-Niin" Paekna külas Mäepere õues
 ü. = 4,32 m
 k. = 30 m

Maavaldaja: kolhoos "Teras"
 Usaldusmees: Helgi Ernits

Pikavere külanõukogu

1. Kiviloo park ja pargis asuvad varemed

Maavaldaja: Peningi sovhoos
 Usaldusmees: Viktor Lehestik

2. Peningi park

Maavaldaja: Peningi sovhoos
 Usaldusmees: Liia Kolk

Nissi külanõukogu

1. Nissi park

Maavaldaja: Riisipere sovhoos
 Usaldusmees: Henn Kärp

2. Turba park

Maavaldaja: Ellamaa Elektriijaam
 Usaldusmees: Leonhard Kuldorg

3. Nurme park

Maavaldaja: Saida sovhoos ja Nurme Algkool
 Usaldusmees: Lehti Limmer

4. Kernu park

Maavaldaja: Kernu Invaliididekodu
 Usaldusmees: Hilda Veltson

5. Ruila park

Maavaldaja: Ruila 8-kl. Kool ja "Uus Elu" kolhoos
 Usaldusmees: Feliks Tungal

6. Haiba park

Maavaldaja: Haiba sovhoos
 Usaldusmees: Hilda Veltson

KOOPIA OIGE

Alus: Harju MA

Fond

Nimistu

Säilik

Leht

Arhiivar

2007. a

Padise külanõukogu

1. Padise park
Maavaldaja: Padise 8-kl. Kool ja Koidula-nim.kolhoos
Usaldusmees: Ferdinand Väärt
2. Padise linnamägi
Maavaldaja: Kloostri Metskond
Usaldusmees: Ferdinand Väärt

Raasiku külanõukogu

1. Pärnamägi Haljava Algkoolist 1,5 km Jägala teed mööda
Jägala poole (ringikujuliselt istutatud vanad pärnad ja
ohvrikivi)
Maavaldaja: Kostivere sovhoos
Usaldusmees: Helga Sirel
2. Aruküla männik ja kuused, 7 tamme, 3 pärna, 2 vahtrat
ning 2 kastanit
Maavaldajad: kolhoosid "Nõukogude Põllumees",
"Oktoobri Võit" ja Raasiku külanõukogu
Usaldusmehed: Helga Sirel ja Aliide Sooster
3. Pärna- ja kastaniallee Aruküla 8-kl. Kooli läheduses
Maavaldaja: kolhoos "Nõukogude Põllumees":
Usaldusmees: Helga Sirel
4. Pärn Arukülas Järsi külas Uuetoa pere juurviljaaias
ü. = 2,39 m, k. = 15 m
Maavaldaja: kolhoos "Oktoobri Võit"
Usaldusmees: Helga Sirel

Risti külanõukogu

1. Vihterpalu park
Maavaldaja: Vihterpalu Algkool ja Vihterpalu kolhoos
Usaldusmees: Martin Vaikna
2. Hattu park
Maavaldaja: kolhoos "Süde" ja Hattu Algkool
Usaldusmees: Martin Vaikna

Saue külanõukogu

1. Saue park
Maavaldaja: Koondise " Eesti Põllumajandustehnika"
Harju Osakond ja Kolhoos "Tulevik"
Usaldusmees: Pilvi Kikas
2. Saue Tammik
Maavaldaja: kolhoos "Tulevik"
Usaldusmees: V. Soorm

Sommerlingi külanõukogu

1. Lehmja tammik
Maavaldaja: Sommerlingi-nim. sovhoos
Usaldusmees: August Auisik

- 10 -

2. Vaskjala tamm Vaskjala külas Kapa pere juurest umbes
200 m metsas
ü. = 3,15 m
k. = 15 m
Maavaldaja: kolhoos "Töötav Talupoeg"
Usaldusmees: Helje Leies
3. Külma park
Maavaldaja: Harju Rajooni TSN Täitevkomitee
Usaldusmees: Leida Kangilaski
Vasalemma külanõukogu
1. Munalaskme park
Maavaldaja: Riisipere sovhoos
Usaldusmees: Agnes Pöder
2. Ohtu park
Maavaldaja: Ohtu Algkool
Usaldusmees: Oskar Toomsalu
3. Vasalemma park
Maavaldaja: Vasalemma Keskool
Usaldusmees: Olga Nõu
4. Laitse park
Maavaldaja: Ettevõtte pk. 115
Usaldusmees: Felix Tungal
5. Kaks Kõrtsumardi tamme Lehola külas Kõrtsumardi pere
juures
I ü. = 3,60 m, k. = 11 m
II ü. = 2,90 m, k. = 10 m
Maavaldaja: Keila sovhoos
Usaldusmees: Mikkel Adra
6. Rahu kaasik 1 ha
Maavaldaja: Keila sovhoos
Usaldusmees: Oskar Toomsalu
7. Järguna-Juhani kastanid ja vaher Lehola külas Järguna-
-Juhani pere õues
I ü. = 2,13 m, k. = 9 m
II ü. = 1,73 m, k. = 10 m
III ü. = 1,0 m, k. = 7 m
Maavaldaja: Keila sovhoos
Usaldusmees: Oskar Toomsalu
8. Laagri kadakas Vasalemma külas Laagri pere juures
ü. = 2,18 m, k. = 10,5 m.
Maavaldaja: Vasalemma kolhoos
Usaldusmees: Olga Nõu
9. Uuemõisa kadakas Maeru III külas
ü. = 1,51 m, k. = 7,5 m
Maavaldaja: Vasalemma kolhoos
Usaldusmees: Olga Nõu

Viimsi külanõukogu

1. Sanglepapaistu- mere ja Haabneeme asula vaheline kaldariba.
Maavaldaja: Viimsi metskond
Usaldusmees: Tarmo Velliste
2. Viimsi park
Maavaldaja: Piritu sovhoos
Usaldusmees: Tarmo Velliste
3. Keitsemets (männik) Prangli saarel
Maavaldaja: S.M. Kirovi-nim. kalurikolhoos
Usaldusmees: Moota Väljataga

Kõue külanõukogu

1. Habaja park
Maavaldaja: Habaja sovhoos
Usaldusmees: Peeter Pentla
2. Harmi park
Maavaldaja: Harmi 8-kl. Kool
Usaldusmees: Ilmar Heinla
3. Triigi park Kõue Algkooli juures
Maavaldaja: Kolhoos "Kalev"
Usaldusmees: Maimu Laane
4. Põlispuude grupp Harmi 8-kl. Kooli juures
Maavaldaja: Harmi 8-kl. Kool
Usaldusmees: Ilmar Heinla
5. Ojasoo lehis - Ojasoo kolhoosi kontori juures
Maavaldaja: kolhoos Ojasoo
Usaldusmees: Peeter Pentla
6. Ojasoo männid Ojasoo kolhoosi keskuse juures, Ojasool
Maavaldaja: kolhoos Ojasoo
Usaldusmees: Peeter Pentla

/ H. Raus /

Harju Rajooni TSN Täitevkomitee sekretär

KOOPIA OIGR

Alus: Harju MA

Fond 414
Nimistu .....
Säilik 299
Leht 21

Arhivaar *M. M. M.*

"04" november

2001

Harju Rajooni TSN Täitevkomitee otsusele nr. 205, 25.oktoobrist 1963.a.

Riikliku kaitse alla kuuluvate Harju rajoonis asuvate vaberiikliku tähtsusega objektide loetelu.

I Maastikulised keelualad

1. Riiklik maastikuline keeluala "Valgejõe org"
Loksa külanõukogu pindala ca 665 ha

II Maastiku üksikelemendid

1. Joaveski jõe astang (Loobu jõel) - Loksa k/n
1,3 ha
2. Jägala juga (Jägala jõel) - Jõelähtme k/n, 1,3 ha
3. Kostivere karsti ala - Jõelähtme k/n, Kostivere sov-
hoos, 16 ha
4. Keila juga (Keila jõel) - Keila k/n, 1,3 ha
5. Treppoja - Klooga k/n, 0,5 ha
6. Rannamõisa pank - Harku k/n, 1 km pikkuselt

III Viljapuud ja viljapuuaiad, katsekultuurid

1. J. Raede selektsioonitüved - Sommerlingi k/n
2. Mägimäni katsekultuur (0,5 ha) - Sommerlingi k/n

IV Pargid

1. Anija 7.-a. Kooli juures asuv park - Anija k/n
2. Ravila park - Kose k/n
3. Saku park - Kurtna k/n
4. Tuhala park - Kuivajõe k/n
5. Keila-Joa park - Klooga k/n
6. Riisipere Lastekodu park - Nissi k/n

V Rändrahnud

1. Põlendiku kivi - Naissaare lõunaosas metsas, rabakivi
10x4x7 m ü. = 26 m
2. Naissaare hiidrahn - Naissaare lõunaosas, rabakivi
ü. = üle 40 m
3. Tulekivi e. Sihi suurkivi - Viimsi k/n, Aegna saarel
Lemmikuneemel, rabakivi 11,5x11,5x4 m
4. Kabelikivi - Viimsi k/n, Muuga külas, rannas, rabakivi
19x11x7 m, ü. = 56 m
5. Rohuneeme rahn - Viimsi k/n, Viimsi m/k Püünse küla
lähedal, graniit ü. = 31,4 m
6. Hiidrahn - Raasiku k/n, ARUKÜLA, 12,6 x 6,6x5,8 m
ü. = 35,2 m
7. Koosi kivid - Kurtna k/n, 2 suurt rahnu I ü. = 20,5 m
II ü. = 16 m

8. Kuke-Miku kivi- Jõelähtme k/n Jõelähtmes, Kuke-Miku soo ääres, 8,7 x 4,7 m, ü. = 23,1 m
9. Laulumäe kivi- Jõelähtme k/n, Jõelähtme küla 15,2 x 4,3 m, ü. = 42,7 m.
10. Ellandvahe kivi- Jõelähtme k/n, Jõelähtme küla - x - 5,7 m ü. = 32,5 m
11. Sorrukivi- Loksa k/n, Viinistu küla karjamaal graniit (porfüürne) 12,8 x 10,8 x 5,0 m ü. = 37,7 m
12. Tiiru kivi e. Painuva Suurkivi- Loksa k/n, Viinistu ja Turbanceme vahel meres, 9,2 x 6,5 x 6,1 m ü. = 25,3 m.
13. Jaani-Tooma suurkivi- Loksa k/n, Kasispea küla põhjaosas, rabakivi, 13,9 x 7,3 x 7,8 m ü. = 35 m.
14. Karu suurkivi- Loksa k/n, Kasispea küla, rabakivi 6,5 x 4,5 x 4,3 m, ü. = 19,3
15. Mardimiku kivi - Loksa k/n, Loksa surnuaia lähedal, rabakivi, 7,5 x 6,1 x 4,5 m ü. = 27,1 m
16. Pärисpea rändrahn - Loksa k/n, Suurpea külast kirde, graniit 7 x 5 x 4 m ü. = 21,1 m
17. Odakivi- Loksa k/n Pärисpea rannal, rabakivi 7,1 x 3,7 x 4,7 m, ü. = 21,2 m
18. Purekkari neeme rändrahn - Loksa k/n, Pärисpea küla, graniit, 7,2 x 7,2 x 5,3 m, ü. = 23,4 m.
19. Joomakivi - Loksa k/n, Viinistu küla, laguuni kirdeosas rabakivi - x - x 4,2, ü. = 21,2 m
20. Suur rändrahn - Loksa k/n, Viinistu küla, laguuni lõunaosas, rabakivi 7,2 x 7,1 x 3,4 m, ü. = 25,0 m
21. Painuva kivi- Loksa k/n, Turbanceme küla kohal meres, rabakivi 9,8 x 9,1 x 5,3 m, ü. = 34,4 m.
22. Turbanceme kivid - Loksa k/n, Turbanceme külas maantee ääres, 8 suuremat migmatiitgraniidi rahnu
23. Must kivi- Loksa k/n Viinistu küla juures meres, graniit, - x - x 4 m, ü. = 20,1 m
24. Kiviheinamaa Kärge kivi - Loksa k/n, Vihasoo ja Kasispea küla vahel 9 x 6 x 5,5 m, ü. = 27,4 m.
25. Kupu kivi- Kuusalu k/n, Kuusalu lähedal 9 x 8 x 5 m ü. = 27 m.
26. Augu suurkivi- Kuusalu k/n Jägala rannikul 11 x - x 7 m
27. Jaanukse kivi- Kuusalu k/n, Valkla küla heinamaal 8 x 6,5 x 6 m, ü. = 22 m
28. Kullakannu kivi- Loksa k/n, Kolgaküla rahvamaja lähedal, rabakivi, ü. = 18,8 m
29. Pikametsa suurkivi - Loksa k/n, Parksi küla ü. = 25,2 m.
30. Luuba kivi- Kuusalu k/n, Kursi küla, rabakivi 9 x 7,5 x 6,5 m.

- 31. Hirvli suurkivi- Kuusalu k/n, Hirvli küla
6,2 x 5,0 x 2,0, m, ü.= 22,5 m
- 32. Suur-Malusi saare rändrahn - Kuusalu k/n, Suur-Malusi
saare läänerannikul, 8,7 x 7,6 x 4,0 m, ü.= 24,3 m
- 33. Nõiakivi- Kose k/n, Kiviloo 5,7 x 4,4 x 3,0 m. ü.= 20m
- 34. Ukukivi (Lossikivi, Keitsikivi, Lindakivi) - Nissi k/n
Ruilas, Tallinn-Pärnu mnt. Säres, Lossi pere õues
- 35. Väike-Pakri saare rändrahn - Klooga k/n, Väike-
Pakri saare lõunaosas, rabakivi 6,0 x 5,7 x 4,2 m
ü.= 19,8 m.
- 36. Suur-Pakri saare rändrahn - Klooga k/n, Suur-Pakri
saare põhjaosas 7 x 6 x 4, ü. = 19,5 m.
- 37. Leetse suured rahnud - Klooga k/n, Leetse, 6 suurt
rahu end. mõisast 0,3 km loodes, 10 rahu end. mõi-
sast loodes
- 38. Põllküla rändrahn - Klooga k/n, Põllküla, rabakivi
8,0 x 4,0 x 4,3 m, ü.= 22,2
- 39. Suurkivi- Risti k/n, Vihterpalu m/k Suurekivi v/k
ü.= 21 m.
- 40. Uuesoo e. Rõbase kivi jt. rahnud - Padise k/n, Harju-Ma-
dise kirikust 1 km kaugusel
- 41. Suured rändrahnud Harku panga alusel terrassil Harku
Liivaküla juures - Harku k/n
- 42. Taaru hiidrahn - Harku k/n Taaru külas, Rannamõisa
pangal, rabakivi 13,5 x 10,1 x 5,2 m.

VI Puud

- 1. Kuusk- Viimsi k/n, Viimsi m/k, Riiasöödi v/k, rändrahnul
kasvav kuusk
- 2. Kadakas - Jõelahtme k/n, Ruu küla, Jägala jõe kaldal,
Piibe mnt. Säres ü.= 1,10 m, k.= 12 m "Mäe kadakas"
- 3. Männid ca 3 hektaril- Kuusalu k/n, Tülivere oja lähedu-
ses Võnsi pere juures
- 4. Männid (5 tk) - Kuusalu k/n, Kuusalu kiriku taga
- 5. Tamm - Kuusalu k/n, Kuusalu, Tülivere oja kaldal, vana
Tallinn- Narva mnt. Säres, ü.= 5,7 m k.= 20 m
- 6. Tammed (2 tk.) - Kuusalu k/n Ubari metsnikukoha koplis
kokkukasvanud tammed, ü.= 1,70 m ja 0,95 m k.= 15 m
- 7. Tamm - Viimsi k/n, Viimsi m/k, Riiasöödi v/k, metsavahi
õues, ü.= 4,18 m k. = 19 m
- 8. Kuuskas- Lõksa k/n, Kõlga m/k, mati v/k kv. nr. 18
omapärane kitsa võraga puu, ü.= 0,62 m, k.= 7 m
- 9. Haab - Lõksa k/n, Valgejõe m/k, Sillaotsa v/k kv.nr.29
ü.= 3,10 m, k.= 25 m

10. Kadakad (5 tk.) Kuusalu k/n, Liiapeksi küla, Kostivere sovhoosi Kolga osakonnas ü.= 0,7 - 0,8 m, k.= 6-7 m.
11. Pärn - Kuusalu k/n, Liiapeksi küla, Kostivere sovhoosi Kolga osakonnas ü.= 4,5 m, k.= 28 m
12. Vaher - Kuusalu k/n, Liiapeksi küla, Kostivere sovhoosi Kolga osakonnas ü.= 3 m, k.= 22 m
13. Kuusk - Anija k/n, Kehra Ülejõe pere juures, ussikuusk, ü.= 0,50 m, k.= 3,20 m.
14. Kadakas - Anija k/n, Väljaku pere juures, ü.= 1,45 m k.= 3,20 m.
15. Raudpajud (13) - Anija k/n, Jägala jõe kaldal, Söötevälja pere kohal, ü.= kuni 3,4 m k.= kuni 15 m
16. Mänd - Vasalemma k/n, Ohtu asundus, Vahi ja Padriku pere lähedal, ü.= 3,25 m, k.= 20 m " Hiiepuu"
17. Kadakas - Vasalemma k/n, Niftvälja küla, Koplioja pere juures, ü." 1,20 m, k.= 10 m
18. Mänd - Padise k/n, Kloostri m/k, Kloostri v/k, Tallinn-Haapsalu mnt. ääres, ü.= 4,26 m, k.= 20 m "Krahvi mänd"
19. Kadakas - Nissi k/n, Kernu 7-kl. Kooli juures ü.-1,32 m, k.= 4 m. "Haiba 7-keeruline kadakas"
20. Tamm-Keila k/n, Paldiski ja Haapsalu raudtee hargnemiskohal, ü.= 5,90 m, k.= 25 m " Liivaugu tamm"
21. Jalakas - Klooga k/n, Põllküla-Laoküla tee ääres ü.= 3,05 m, k.= 30 m
22. Saar - Klooga k/n Keila - Joalt 3 km Risti pere, ü.= 4.50 m, k.= 15 m
23. Tamm- Harku k/n, Ülgase as. 1 km sovhoosi keskusest ü.= 3,17 m, k.= 22 m
24. Tamm- Harku k/n, Harku-Nõmme küla, Rabakivi pere lähedal, ü.= 3,30 m, k.= 25 m.

/ H. Raus /

Harju Rajooni TSN Täitevkomitee sekretär

SAALPIS OIGE

Alus: Harju MA *444*
 Fond .....
 Nimistu .....
 Säilik *898*
 Leht *25*
 Archivaar *M. M. M.*
07 november *2001*

Lisa nr. 3
 Harju Rajooni TSN Täitevkomitee otsusela
 nr. 205, 25. oktoobrist 1963. a.

Riikliku looduskaitse alla võetud vabariikliku ja kohaliku tähtsusega parkide kaitse korraldamise eeskiri.

1. Parkide riikliku kaitse üllesandeks on parandada elanikkonna elutingimusi, luua võimalusi kultuurseks puhkuseks ning pargindusalaseks teaduslikuks uurimistööks. Seega tuleb parke kaitsta sanitaar-hügieenilistel, esteetilistel ja teaduslikel eesmärkidel.

2. Keelata riikliku kaitse alla võetud parkides igasugune puude ja põõsaste vigastamine ning raiumine (välja arvatud sanitaarraied, kooskõlastatult kohaliku metsamajandiga ning raied mis on seotud parkide kujunduse muutmisega kooskõlas käesoleva eeskirja punktiga nr. 4), karjatamine, igasuguste kaeviste kaevamine, masinate ja seadmete parkimine, kütteõlide hoidmine, masinatega sõitmine välja pool selleks ettenähtud teid, igasugune rüüstamine ning muud parki ja selle üldilmet kahjustavad tegevused.

3. Parkidesse uute ehituste püstitamine, olemasolevate kapitaalsete varemete lõhkumine ning läbi parkide elektriliini- ja teetrasside rajamine tuleb kooskõlastada Metsamajanduse ja Looduskaitse Peavalitsusega.

4. Lubada riikliku kaitse alla võetud parkide kujunduse muutmist ainult projekteerimisorganisatsiooni või vastava eriala spetsialisti poolt koostatud ning Metsamajanduse ja Looduskaitse Peavalitsuses kinnitatud projekti või skeemi (koos tööde loeteluga) järgi.

5. Maavaldajad on kohustatud oma maavalduse piires olevaid parke kaitsema ning hooldama ja korrastama vastavalt Metsamajanduse ja Looduskaitse Peavalitsuse poolt antud juhenditele.

Riikliku looduskaitse alla võetud vabariikliku ja kohaliku tähtsusega botaaniliste üksikobjektide kaitse korraldamise eeskiri.

1. Botaaniliste objektide riikliku kaitse eesmärgiks on säilitada meie väärtuslikumaid dendraariume, katsekultuure, viljapuuaedu ja viljapuid, metsaosi, puude rühmi ja salusid, puisteid ning üksikuid põliseid või muul põhjusel kaitset vääri vaid puid ja põõsaid, samuti Eesti NSV-s esinevaid haruldusi, teaduslikult huvipakkuvaid või dekoratiivseid taimeliike.

2. Riikliku kaitse alla võetud botaaniliste üksikobjektide säilitamise eesmärgil on keelatud:

a) dendraariumide, katsekultuuride, viljapuuaedade, metsaosade, puude rühmade, salude ja puisteede raiumine, rikkumine või kahjustamine;

b) üksikult kasvavate viljapuude ning põliste või haruldaste puude raiumine, nende võre, tüve ja juurestiku rikkumine või kahjustamine ning puude lähema ümbruse rüüstamine;

c) liigina kaitse all olevate haruldaste taimede murdmine või puude raiumine, vigastamine (puude koorimine, okste murdmine jne.) või mõnel muul viisil nende kahjustamine kõikjal, kus nad esinevad Eesti NSV looduslikus taimekattes. Nende hirmuärget kogumist võib lubada ainult Metsamajanduse ja Looduskaitse Peavalitsusel Aladel, kus esineb riikliku kaitse all olevaid taimi, on lubatud ainult selline maa-alade kasutamise viis, mis ei ohusta nende taimeliikide olemasolu;

d) liigina kaitse all olevate dekoratiivsete taimede kogumine mitteteaduslikel eesmärkidel ja müük.

3. Dendraariumide, katekultuuride ja viljapuuaedade rekonstrueerimine tuleb kooskõlastada Metsamajanduse ja Looduskaitse Peavalitsusega.

4. Maavaldajad on kohustatud oma maavalduse piires olevaid objekte kaitsema ja hooldama.

Riikliku looduskaitse alla võetud vabariikliku ja kohaliku tähtsusega geoloogiliste ja maastikuliste üksikobjektide kaitse korraldamise eeskiri.

1. Geoloogiliste ja maastikuliste üksikobjektide (üksik-elementide) riikliku kaitse eesmärgiks on säilitada meie haruldasemaid ja teaduslikult huvitavamaid rändrahned ja kivikülve, aluspõhja paljandaid, jugasid, meteoriidikraatereid, koopaid, karstialasid, pinnavorme, veekogusid ning looduslikult kaunisid puhekohati.

2. Riikliku kaitse alla võetud geoloogiliste ja maastikuliste üksikobjektide säilitamise eesmärgil on keelatud:

a) rändrahnede ja kivikülvide kahjustamine ja loodusliku ilme ning asukoha muutmine, samuti nende lähema ümbruse risustamine;

b) aluspõhja paljanditest, jugade astangutest, meteoriidikraatritest ning koobastest (lubjakivi ja dolomiidi) murdmine või liiva kaevandamine (kui see pole seotud objekti hooldamisega) paljandite ja koobaste rikkumine nime- de jm. sissekraapimise teel, jugade veejõu kasutamise ead- sine suurendamine, jõesängi süvendamine ja risusta- mine või mõnel muul viisil paljandite, jugade, meteoriidikraat- rite ja koobaste ning nende lähema ümbruse loodusliku ilme rikkumine või muutmine;

c) karstialadel pae murdmine, kruusa ja liiva kaevandami- ne, prahi mahapanek, roovete juhtimine karstilehtritesse ning karstimoodustiste loodusliku ilme igasugusel muul viisil rikkumine;

d) mägede, kuplite, orgude, astangute jt. pinnavormide loodusliku ilme rikkumine neist maavarade kaevandamise, lageraie või mõnel muul teel;

e) järvede, jõgede ja allikate veetaseme muutmine, vete risustamine ja teostamine ning muul viisil veekogude ja nende kallaste rikkumine ning loodusliku ilme muutmine;

f) looduslikult kaunites puhekohdades liiva, kruusa jm. kaevandamine, lageraied, kasvivate puude ja põõsaste vigasta- mine, vete teostamine, ala prahistamine või mingil muul viisil rikkumine

414
 Fond
 Nimistu
 Säilik
 Leht
 Arhiveeritud
 2007. aastal

3. Turistidel ja ekskursioonidel kasutada riikliku looduskaitse alla kuuluvate objektide külastamisel autode parkimisel ja telkide püstitamisel selleks ettenähtud kohti.

4. Uute ehituste püstitamine geoloogilistele ja maastikulistele üksikobjektidele või nende otsesesse lähedusse, kuivendusvete juhtimine karstilahtritesse jt. tööd, mis muudavad suuremal või vähemal määral kaitsealuste objektide või nende lähema ümbruse looduslikku ilmet, tulevad kooskõlastada vastava rajooni töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee looduskaitse komisjoniga ning vabariikliku tähtsusega objektide korral ka Metsamajanduse ja Looduskaitse Peavalitsusega.

/ H. Reus /
Harju Rajooni TSN Täitevkomitee sekretär

KOOPIA OIGE
Alus: Harju MA 414
Fond .....
Nimistu .....
Säilik .....
Leht .....
Arhivaat .....
"27" november 2001